

Jelentés az Erdélyi Múzeum-Egyesület 1938. évi kiadványairól.

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület kiadásában és szerkesztésében az 1938. évben a következő kiadványok jelentek meg:

1. Erdélyi Múzeum.

Az Erdélyi Múzeumnak az 1938. évben a 43. kötetjelzésű évfolyama jelent meg 4 füzetben 21 és $\frac{1}{4}$ íven, azaz 340 lapon.

Az évfolyam 48 közleményt tartalmaz 13 képmelléklettel. A tanulmányok közt többnek a tárgya Egyesületünk multjának nevezetes szerepvivőit méltatja. *Dr. Kántor Lajos*, egyesületi titkár, dolgozata maradandó szép emléket állított Czegei gróf Wass Ottiliának, az Erdélyi Múzeum-Egyesület nagy jótevőjének. *Dr. Boros György* Brassai Sámuelnek az Erdélyi Múzeumban kifejtett munkásságát foglalta össze. *Dr. Nagy Géza Szász Domokos* püspöknek, Egyesületünk egykori alelnökének, az emlékéi elevenítette fel, és *dr. Kristóf György* az Erdélyi Múzeum-Egyesület megalakulását közvetlenül megelőző erdélyi magyar tudományos élet körvonalait rajzolta meg. Egyesületünk nagyérdemű munkása, Kelemen Lajos ny. levéltáros iránt elismerésünket negyvenéves tudományos munkásságának az összeállításával róttuk le. Kegyeletes kötelességet teljesítettünk, amikor Egyesületünk volt főtítkárának, a sajnálatosan korán elhunyt *dr. Bítay Árpádnak*, az életrajzát és tudományos munkásságának a bibliografiáját elkészítettük. Mindezek a dolgozatok Egyesületünk történetének és működésének egyes részleteit értékesen világítják és örökítik meg. Ezeken kívül irodalomtörténeti, helynévtörténeti, zenetörténeti, társadalomtudományi és pedagógiai cikkek tartalmazsítják az 1938. évfolyamot. A Természettudományi Szakosztály geológiai, palentológiai, földrajzi, növénytani és kémiai tárgyú 7 közleménnyel szerepel ebben az évfolyamban. A Kisebb Közlemények rovata két éremtani dolgozatot nyújtott, és 20 közlemény szolgálta a nyelv-művelés érdekeit. Az erdélyi magyar irodalom könyvészeti számontartását folytatva, ebben az évfolyamban a romániai magyar irodalom 1937. évi termésének pontos felsorolását és statisztikai adatait közöltük. Az Egyesület mai életére három közlemény vonatkozik.

A felsorolt adatokkal kívánjuk igazolni, hogy gondokkal és nehézségekkel terhes életünkben, amely nélkülözi a szükséges eszközöket és az elmélyülés zavartalan lehetőségét, az Erdélyi Múzeum tudományos színvonalát ebben az évben is biztosítani törekedtünk. A sajtóellenőrzésnek a magyar helynevek szabad használatára tett engedélye az év második felében a szerkesztés munkáját jelentősen megkönnyítette. Az

Egyesület és a folyóirat eleget tett mindazoknak a hatósági rendelkezéseknek, amelyek az év folyamán az időszaki sajtótermékekre vonatkoztak.

2. Erdélyi Tudományos Füzetek.

Az 1938. évben az Erdélyi Múzeummal kapcsolatos Erdélyi Tudományos Füzeteknek 7 száma jelent meg, mégpedig dr. Kántor Lajos: *Czegei gróf Wass Ottília, az Erdélyi Múzeum-Egyesület nagy jótevője*; dr. Szabó T. Attila: *A transylván magyar társadalomkutatás*; Lakatos István: *A román zene fejlődéstörténete*; dr. Szabó T. Attila: *Kelemen Lajos tudományos munkásságának negyven éve (1897—1936)*; dr. György Lajos: *Dr. Bitay Árpád életrajzi adatai és tudományos munkássága*; dr. Szabó T. Attila: *Dés helynevei*; Valentiny Antal: *Románia magyar irodalmának bibliográfiája. 1937. év.*

Ezzel az Erdélyi Tudományos Füzetek című vállalatunk elérte a 102. sorszámot, s olyan tekintélyes sorozattá növekedett, amely egyetemes magyar viszonylatban is figyelemre tarthat számot.

Az évi zárlat szerint az Erdélyi Múzeum és az Erdélyi Tudományos Füzetek költségeire az Egyesület hozzájárulásából és előfizetésekből 132.582.50 lej folyt be. A nyomdai költségek, az írói tiszteletdíjak és az ügykezelés kiadásai 134.888.90 lejt tettek ki. Így az 1939. évre 2.306.40 lej teher kerül át.

3. Jubileumi Emlékkönyv.

Az Erdélyi Múzeum-Egyesület 75 éves fennállásával kapcsolatban kiadott jubileumi Emlékkönyv tartalmáról, amely az Egyesület háromnegyedszázados tudományos munkásságát 344 lapon a nagyszabású működéshez méltó keretekben foglalta össze, a múlt évi közgyűlési jelentésemben már részletesen beszámoltam. Az elmondottakat most azzal egészíthetem ki, hogy az Emlékkönyvet március hó folyamán 400 példányban szétküldöttük az összes belföldi tudományos és közművelődési szervekhez, a külföldi nevezetesebb könyvtárakhoz és intézményekhez, s mindazokhoz a folyóiratokhoz, amelyekkel állandó csereviszonyt tartunk fenn. A központi választmány tagjainak s Egyesületünk tevékeny munkatársainak is juttattunk példányokat. A belföldi és a külföldi napisajtóban, az itthoni és a határokon túli tudományos és irodalmi folyóiratokban számos ismertető cikk jelent meg az Emlékkönyvünkről, s nagyon jóleső méltatásokat olvastunk az Erdélyi Múzeum-Egyesület tudományos súlyáról és közművelődési jelentőségéről. A megnyilatkozásokban erkölcsi jutalmát kaptak annak a nagy vállalkozásnak és megerőltető fáradságnak, amellyel Egyesületünk tudományos munkásságának sok ezerre menő adatait Emlékkönyvünk összehordotta.

4. Vándorgyűlési Emlékkönyv.

Az 1938. évben kiadásra került továbbá a Székelyudvarhelyen 1937. augusztus 29—31. napjain tartott tizennegyedik vándorgyűlésnek

az Emlékkönyve, amely a négy szakosztálynak 18 előadását tartalmazza 151 lap terjedelemben. Az Emlékkönyvet tagsági díj fejében megküldöttük Egyesületünk tagjainak, továbbá a csereviszonyos folyóiratoknak és intézményeknek.

Az 1938. év folyamán megjelent fenti 10 kiadvány 1037 nyomtatott lapot, azaz 64 és $\frac{3}{4}$ ív terjedelmet tesz ki, s ezeknek a költségeire az Egyesület 177.910 lejt fordított. Ezek az adatok azt igazolják, hogy az Egyesület anyagi áldozatkészsége és tagjainak szellemi munkaereje megfeszített teljesítőképességének a legjavát adta a magyar tudományosság erdélyi hagyományainak fenntartására és a közműveltség ápolására.

Cluj-Kolozsvár, 1939. január 28.

Dr. György Lajos
főtitkár, szerkesztő.